

GÜZAY'IN BİN DİLEK AĞACI'NDA GELENEĞİN İZLERİ

Tülin Arseven*

Bu çalışmaya konu olan *Güzay'ın Bin Dilek Ağacı* adlı öykü Işın Beril Tetik, Ayşegül Nergis, Demokan Atasoy, Koray Günyaşar, Galip Dursun, Kayra “Keri” Küpçü isimlerinde (ya da bu müstearları kullanan) altı yazarın altı öyküsünden oluşan *Anadolu Korku Öyküleri*** başlıklı kitaptan seçilmiştir. *Güzay'ın Bin Dilek Ağacı*, *Anadolu Korku Öyküleri*'nde Galip Dursun imzasıyla son öykü olarak yer almaktadır. Anadolu coğrafyasında kimi zaman bir köyde kimi zaman bir dağ başında geçen, gerçekte düşün harmanlandığı, insanı bütün yönleriyle ele bu öyküler, okurlarını tekinsiz bir atmosferde korkularıyla karşı karşıya getirmektedir. Gotik öğelerle halk inanışlarını birleştirmeleri nedeniyle de dikkate değer nitelikte olan bu öyküler, günümüz Türk öykücülüğünde tekinsizlik ve korku ekseninde yeni bir soluk olarak durmaktadır.

Araştırmacılara göre, edebiyat yapıtları halkbilime ilişkin zengin bir malzeme içermektedir. Halkbiliminin çeşitli alanlarını oluşturan konu kümelenmeleri esas alınarak sistemli bir araştırma yapıldığında Türk edebiyatı ürünlerinden halkbilimin yararlanacağı zengin bir birikim ortaya çıkacaktır. Halkbilim sahasının önemli araştırmacılarından Sedat Veyis Örnek, bu alanda çok sınırlı bir iki denemenin dışında geniş kapsamlı ve sistemli bir taramanın yapılmadığını belirtir. Örnek'e göre halkbilimin bodun ve toplum-bilimlerin Türk edebiyatından öğreneceği çok şey vardır ve edebiyat alanında ürün veren yazarlar da halkbilimin verilerinden ve malzemelerinden yararlandıkları sürece, eserlerine yerel ve ulusal boyutlar kazandıracaklardır (2000, 37). Bu noktada hem edebî hem de halk kültürünün aslında birbirinden yararlanması söz konusudur. Bu çalışmaya temel

* Prof. Dr. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

** Bilgi Yayınevi, Ocak 2014.

olan düşünce de edebiyat ile toplum arasındaki sarsılmaz bağ ve ilgidir. Her anlatı, bir edebî metin olabileceği gibi her edebî metin de kültürün türlü öğelerini barındırdığından halkbilimin araştırma alanına girebilmektedir. *Anadolu Korku Öyküleri*'nde geleneğe ait öğeler modernize edilerek, farklı bakış açıları üzerinden ve sorgulayıcı bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Geleneksel öğelerin modern anlatının içinde yeni bir yorumla ele alındığı bu öyküler, kurguları yönünden incelenmeye değer görünmektedir. Bu düşünceden hareketle bu çalışmada *Anadolu Korku Öyküleri* adlı kitapta yer alan *Güzay'ın Bin Dilek Ağacı* adlı öykü gelenek ve modernizmin birlikte yorumlanması noktasında ele alınmıştır. Bu öykünün seçilmesinde dilek ağacı motifi ile cinlerle ilgili inanışların olay örgüsünün biçimlenişinde aldığı rol etkili olmuştur. Bu çalışmada gelenekle örtüşen ve çelişen yönleri noktasında *Güzay'ın Bin Dilek Ağacı* irdelenmiştir.

1. Giriş

Halk inanışlarının ve bunlara bağlı pratiklerin edebî türler içinde yer alması, bir öykünün halk inanışlarını içermesi gerek Türk gerekse dünya edebiyatı için yeni, alışılmadık bir durum değildir. Edebiyatın içinde doğduğu kültürün öğelerini barındırması olağandır. Kültürün oluşumunda da anlatı geleneğinin ve edebiyatın yeri yadsınamaz. Nitekim Yozgat'ta halk şairliğinin dünü ve bugünü üzerine yaptığı bir incelemede Öcal Oğuz, Türk kültürünün oluşumuna sözlü geleneğin etkisinden söz ederken şöyle demektedir:

“Binlerce yılda oluşan ve gelişen Türk kültürünün temel özelliklerinden birisi sözlü gelenek içerisinde gelişmiş olmasıdır. (...) Kültür çevreleri ve bu çevrelerin etkileri bakımından genel hatlarıyla buraya kadar yaptığımız değerlendirme göstermiştir ki bin yılda yarattığımız Türk-İslâm kültürü hem çeşitli kaynaklardan beslenerek gelişmiş hem de -sadece öğretim metotları içerisinde bir ifadesi olabilecek tasnif ve değerlendirmele- rin aksine- kültürel bir bütünlük göstermiştir.” (1994, 178)

Bu kültürel bütünlüğün güzel bir örneği olmak sıfatıyla *Güzay'ın Bin Dilek Ağacı* adlı öyküyü incelemeye önce halk öykücüsüne bir göz atmak gerekir. Araştırmacılara göre, halk öykülerinde hem nesir hem de nazım birlikte kullanılmaktadır ve anlatının asıl kısmını oluşturan olaylar nesirle, duygulu ve heyecanlı anlar ise nazımla anlatılmaktadır. Genellikle aşk ve kahramanlık, bazen de iki konuyu birden işleyen bu anlatılar, XVI. Yüzyıldan itibaren Türk halk edebiyatı içinde görülmeye ve sevmeye başlar. Oluştukları devrin tarihî olaylarının bazen aynı şekilde bazen de kurgusal gerçeklikle yer aldığı görülür. Genelde kahramanın başından geçmiş gibi görünen olayların pek çoğunda olağanüstü motiflere de rastlanmaktadır ve bu da anlatının oluşma ve gelişme safhasında tarihî ve coğrafi şartlara bağlı olarak halk arasında yaşayan efsane, masal ve destan motifleriyle beslendiğini göstermektedir. Âşıkların hayatları etrafında oluşan bu öykülerde olaylar, bazen masal ülkelerinde, bazen de gerçek mekanlarda geçmektedir. Bu yönüyle de halk öyküleri destandan modern romana geçiş aşamasında ortaya çıkmış bir tür olarak değerlendirilmektedir (Duymaz, 2001, 1). Pakize Aytaç'a göre ise,

“Geleneksel olay örgülerinde olaylar bir açıklama-giriş ile başlar. Burada olayların geçtiği yer anlatılır, belli başlı karakterler tanıtılır. Gerilim düğüm noktasını oluşturur. Bundan sonra olaylar yavaş yavaş çözülmeye başlar, aksiyon yavaşlar, çözüme doğru

sonuç biçiminde formüle edilir. Modern romanda aksiyon kronolojik bir sırayla anlatılmak zorunda olmayan bir yapı sergiler. Geri dönüşler, ileri gidişlerle zikzaklar çizer.

Geleneksel hikâyelerde temel mit kahramanın seyahati ve sınanmasıdır. Sebep-sonuç ilişkisi olay örgüsünün bir ölçüsü olarak ele alınır.” (2011, 46)

Bu noktada *Güzay’ın Bin Dilek Ağacı*, kurgusu itibariyle zamanda kırılmalar ve geriye dönüşlerle, mekan ve kişileri olayların akışı içinde ve gerektiği kadar vermesiyle geleneksel anlatıdan uzaktır. Ancak bu öyküyü geleneğe bağlayan kurgusu ve yapı özellikleri değil, içinde barındırdığı halk inanışlarıdır. Araştırmacı Gülin Öğüt Eker,

“21. yüzyıl insanı, baş döndürücü teknolojik gelişmelerle donansa da, doğasında var olan ve sosyo-psikolojik bir varlık olmanın gereği, ‘inanma, merak, korku, güven, manevi anlamda tatmin, kendini iyi hissetme’ duygularına, tarih sahnesinde varlığını devam ettirdiği sürece ihtiyaç hissedecektir. İnanma duygusu da, yaşanan döneme göre değişen modernlik anlayışıyla beraber, tarihin ilerleyen dönemlerinde 21. yüzyıl teknolojisi, 21. yüzyıl insanının mitleri olarak yazılı ya da elektronik metinlerle tarih olacaktır.” demektedir (2006, 139). Metin Ekici ise konuya anlatıcı açısından yaklaşır ve

“Türk halk anlatmaları, çoğunlukla anlatıcılardan bağımsız olarak değerlendirilmiş ve tarihsel süreç içinde sadece anlatmaların gelişmesi şeklinde bir olgu üzerinde durulmuştur. Halbuki, asıl değişme ve gelişme anlatıcıları yaratan sosyal, siyasal ve ekonomik yapılarda meydana gelmiştir. Söz konusu değişme ve gelişmeye paralel olarak anlatıcılar tarafından oluşturulan geleneğe de bir gelişme olduğu görülmektedir. Anlatıcı tipinde meydana gelen bu gelişme, doğal olarak anlatmalara da yansımıştır. Anlatıcı tipinde meydana gelen değişme ve gelişme, anlatıların şekil ve tür sorununu da beraberinde getirmiş ve halk anlatmalarında ortaya çıkan türler ve bu türlerin oluşumuna kullanılan şekiller de, hep aynı düzlemde ele alınması gereken temel sorunun parçaları haline gelmiştir.” (2006, 84) der. Mitik anlatıların günümüzde hem anlatıcının kimliğinin hem de türünün değiştiğini öne süren bu saptama, son dönem öykülerinde mitlerin nasıl değişime uğrayıp yaşadığı ve anlatıcının da yeniden ele alınması zorunluluğunu doğruladığını göstermektedir. Ama bundan önce *Güzay’ın Bin Dilek Ağacı* adlı öykünün bütünsel olarak incelenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

2. Öykünün Yapı Taşları:

Güzay’ın Bin Dilek Ağacı parçalı bir kurgu ile zamanda geri gidiş ve ileri atlamalarla oluşturulmuştur. Metnin, yazarı tarafından açıkça gösterilmemekle birlikte, öykünün kurgulanışından yola çıkılarak iki ana parçadan oluştuğunu söylemek yanlış olmaz. İlk ana parça kendi içinde başlı başına bir olay örgüsü içinde kurgulanmış, tamamlanmış bir bütün görünümündedir. On altı yaşlarındaki köylü kızı Aslı’nın âşık olduğu ancak, sevgisine karşılık bulamadığı Ali’yi elde etmek için bin dilek ağacına dilekte bulunması ve bununla ilgili yaptıkları anlatılır. Bu kısma “Aslı Kız” alt başlığı verilmiştir. Aslı, dilek ağacına dileğini diler ve eve döner. Buradan sonra ikinci ana parça başlar. İkinci kısım kendi içinde beş alt başlık ile ve ana bütünü türlü yönlerden tamamlayacak biçimde kurgulanmıştır. İkinci parçanın ilk alt başlığı “Uyan”dır. Zeynep’in gördüğü rüya ile başlayan bu kısımda zamanda geriye gidişle Zeynep ile sevgilisi Ural’ın nasıl tanıştıkları anlatılır, yeniden Zeynep’in uyandığı ana dönülür. Zeynep rüyasında adı Aziz olan bir ço-

cuk görmektedir. Ural, Zeynep'e bir nüfus kaydı gösterir. Bu belgeye göre Zeynep'in rüyasında gördüğü küçük çocuk aslında gerçek bir kişidir ve Lefkere nüfusuna kayıtlıdır. Lefkere günümüzde adı Boztepe (/Bozcatepe) olan ve Aksaray ili sınırları içinde kalan bir yerleşim yeridir. Gerçek bir mekanın seçilmesi öyküde anlatılan olayların gerçekte yaşandığına inandırıcılık işlevini görmekte iken, Boztepe yerine yerleşim yerinin eski adının kullanılması olay örgüsündeki zaman dilimi ile örtüşmekte ve bir yandan da gizemi artırmaktadır. İkinci alt başlık "Lefkere"dir. Ural ve Zeynep, arkadaşlarından ödünç aldıkları bir araç ile (Öyküde aracı ödünç alma durumunun altının neden çizildiği tam olarak belli değildir. Ancak Lefkere'de uzun süre park halinde kalmış bu aracın motorunun sıcak oluşuyla Ural'ın sıradan bir insan olmayışına gönderme yapılması işlevine yardımcı olduğu söylenebilir. Kendisine ait olmayan bir arabaya bile Ural'ın sıra dışı özelliği geçmektedir. Bu da cinlerin aramızda yaşadığına dair inancın bir yansıması olarak algılanabilir.) Lefkere'ye giderler. Lefkere'ye yaklaştıkları sırada Ural, Zeynep'e niçin bu köye geldiklerini açıklar. Ural ve Zeynep'in arkadaşlıkları bir yıl öncesine dayanır. Ural, Zeynep ile tanışana değin tuhaf, açıklaması zor olayların varlığına inanmadığını, ancak Zeynep'in gördüğü rüyalar ile bu konudaki inancının sarsıldığını ifade eder. Aslında Zeynep'i kabuslarından kurtarmak isterken Ural, Zeynep'in rüyalarında gördüğü kişilerin gerçekte yaşamış olduklarını nüfus kayıtlarını incelerken fark eder. Zeynep'in rüyalarında gördüğü ve Ural'a söz ettiği kişilerden on tanesi belli bir dönemde Lefkere'de yaşamışlar ve 1951-1957 yılları arasında kaybolmuşlardır. Ural, bunların bir anlamı olduğu ve açıklığa kavuşturulmaları gerektiği düşüncesindedir. Köye geldiklerinde muhtarı bulurlar. Köyün erkekleri köyün yakınındaki Kızıltepe'de yaşanan tekin olmayan durum ve varlıklardan söz ederken, kadınlar da Zeynep'le sohbet ederler. Zeynep'e halası olduğunu söyleyen bir köylü kadın "*Hoş geldin kuzum, demek Aslı'nın torunusun.*" der (s. 163). Böylece öykünün ilk bölümünde yer alan ve dilek ağacına bez bağlayan Aslı ile Zeynep arasındaki bağ kurulmuş olur. Zeynep, akrabaları olan bu kadınlardan kendisini ninesi Aslı'nın mezarına ve Çakıl Sokak'a götürmelerini ister. Ural, muhtardan Raşit'in başından geçenleri dinlerken köy odasına Sehhat adındaki köyün en yaşlısı gelir. Sehhat, Ural'a köye neden geldiğini ve amacının ne olduğunu sorar. Ural ise "Zeynep'in borcu ne? Onu öğrenmek isterim." diyerek, öyküde çizilen alacakaranlık görüntüye yeni bir karanlık, yeni bir düğüm daha ekler. Bundan sonra öyküde "Sehhat" başlığını taşıyan yeni bölüm başlar. Sehhat Ağa'nın karısı da tuhaftır. Sehhat Ağa, köy odasına gitmeden önce Kuran okuyacağını söyleyerek karısından müsaade ister. Kadın odadan çıkınca Sehhat Ağa, Kuran okumaya başlar. Sehhat'ın Aziz'in ikiz kardeşi olduğu bilgisi verilir. Sehhat Ağa, gündüz köyündeki yabancı arabayı görmüş, köye gelen yabancılardan haberdar olmuştur. Evinden köy odasına baktığında her zamankinden farklı olarak köy odasının soluk sarı ışığının içinde kızıl yansımalar olduğunu görür. Böylece karanlık ve belirsizlik daha da artar. Sehhat Ağa, Ural'ın cin olabileceğini düşünmektedir. Ural da bunu anlar ve açıkça cin olmadığını söyler. Ural'a göre Zeynep'in huzura kavuşması için Çakıl Sokak'a girmesi gerekmektedir. Sehhat Ağa, Çakıl Sokak'ın tapusunun kendisinde olduğunu söyler ve buna razı gelmez. Sehhat Ağa, Zeynep'in hastalığından kurtulmasının Ural'dan da kurtulması anlamına geleceğini belirtir. Bu noktada bilinmezlik artarken Ural'ın karanlık yüzüne atıfta bulunulur. Zeynep'in Ural'dan

kurtulmasının ne anlama geldiği sorusu bir merak unsuru olarak kurguda yerini alır. Ural ise Aziz ile birlikte on kişinin cehennem azabını gölgede bırakacak büyük bir acı içinde olduklarını, bu durumdan kurtulmak için de Zeynep'e musallat olduklarını söyleyerek belirsizlikle beraber merak unsurunu artırır. Böylece durum daha da anlaşılmaz ve karanlık hale gelir. Zeynep'in borcunu ödemesinin bu insanları azaptan kurtaracak olması birçok soruyu beraberinde getirir: En son çocukken gittiği bu küçük kasabada Zeynep nasıl bir borç edinmiştir, bu kişilerle Zeynep arasındaki bağ nedir, Zeynep nasıl bu insanları acıdan kurtaracaktır ve bu insanlara ne olmuştur? Ural ve Sehhat Ağa arasında geçen bu konuşmadan sonra "Yokuş" başlıklı bir bölüm daha yer alır. Bu bölümde Sehhat Ağa ile karısı Nur Kadın Zeynep'in Çakıl Sokak'a girmesine izin verilip verilmeyeceği meselesini tartışır. Nur Kadın, Çakıl Sokak'ın Hatçaana tarafından Sehhat'a yüz görümlüğü olarak verildiğini, Zeynep'e izin vermemesi durumunda Sehhat Ağa'dan ayrılıp Güzay'ın bin dilek ağacına geri döneceğini söyler. Sehhat Ağa'nın karısı Nur Kadın'ın sıra dışı ve tuhaf davranışları ile Hatçaana'nın dilek ağacına giden yolu ve bu yolda yapılması gerekenleri tek bilen kişi olması durumunun neyi ifade ettiği de açıklığa kavuşmuş olur. Böylece ilk bölümdeki Hatçaana, dilek ağacı ve bunlarla ilgili ritüellere yeniden dönülür. Nur Kadın, Zeynep ve Ural'ı Çakıl Sokak'a götürür. Öykünün başında, Aslı'nın yokuşta yaşadığı gibi bir sert bir rüzgar etraflarını sarar. Ural ve Zeynep rüzgara dayanmaya çalışırken, Nur Kadın dimdik durup bir dua okumaktadır. Rüzgar kesilince Zeynep karların üstüne yığılır ve uykuya dalar. Bu aşamada Çakıl Sokak ve Bin Dilek Ağacı başlıklı son kısım başlar. Bu bölümde Zeynep'in tıpkı Aslı gibi ve Aslı'nın yaptığı uygulamaları aynen yaparak, Güzay'ın bin dilek ağacına ulaşması ve kabuslarından kurtulup mutlu olmayı dilemesi anlatılır. Aslı, bin dilek ağacına ulaşmak için çalıda ki cine "*Ahdım olsun, yeminim olsun, yerine getirmezsem kanım olsun!*" sözlerini söyler. Bin dilek ağacına vardığında ise "*Ol ki sen ben tazenin dileğini kabul edersin, yüzgörümlüğümü sana adayıp, duanı soyuma öğretmeye yemin içerim.*" (s.149) der. Aslı, dilek ağacına gittiğinde on altı yaşına yeni girmiştir. Aslı'nın torunu Zeynep de kendisini rahatsız eden rüyaları ilk defa on altı yaşında ergenliğe adım attığında görmeye başlar. Bu rüyalar ve içeriği öyküde Zeynep ve Ural'ın tanıtıldığı Uyan adlı bölümde anlatılmaz. Öykünün son bölümünde yemin ettiği gerekçesiyle Sehhat Ağa dilek ağacına gidilen yolda söylenmesi gereken duaları Zeynep'e öğretmez. Bu dualar Hatçaana tarafından sadece Sehhat Ağa'ya öğretilmiştir. Ayrıca dilek ağacına gidilen yolda yapılması gereken davranışlar da Sehhat Ağa tarafından öğretilmelidir. Zeynep, dilek ağacına gidilen yola tüm bu ritüellerden habersiz çıkar. Ancak defalarca rüyasında gördüğü, gerçekte Aslı'nın dilek ağacına gittiği zaman yaptıklarıdır. Bu nedenle rüyalarında gördüğü hareketleri tekrarlar. Sehhat Ağa da uzaktan duaları okuyup Zeynep'e yardımcı olur. Zeynep, Aslı'dan farklı olarak dilek ağacı öncesi bir çalıda beliren cine, ailesine dair ya da gelecek yaşamını etkileyecek bir söz vermez. Öyküde bir cin olan Ural'ın gerçekte ne olduğunun Zeynep tarafından anlaşılacağı ve Zeynep'in kurtuluşunun onun için son olacağı söylenir. Ancak Zeynep, rüyalarından kurtulmayı ve sevdikleri ile mutlu olmayı diler. Öyküde açıkça söylenmese de bu dilek Ural'ın kurtuluşunu da düşündürmektedir. Zeynep'in bin dilek ağacına bez bağlamasıyla öykü son bulur. Öykünün anlatıcısı ve anlatıcı olarak yazar şeklinde anlatıcı probleminin çift yönlü ele alınması gerekliliğini doğurmaktadır.

Güzay'ın Bin Dilek Ağacı'nda anlatıcı, olayları bir dış göz, bir gözlemci sıfatıyla aktarır. Bu yönüyle öykü, geleneksel anlatıya yakın görüntü çizse de bu anlatım tarzı modern öykü ve romanda da kullanılan bir tekniktir.

Öykü, ön planda tekinsiz birtakım olayların varlığı ve bunların insanların yaşamını nasıl etkilediği, cinlerin insanların arasında yaşayıp onlarla ilişkide olduğu, cinlerin içinde iyi ve kötülerinin bulunduğu gibi bilgileri verirken; arka planda aşkın gücü ve insanlara neler yaptırabileceği düşüncesinin Aslı-Ali, Sehhat Ağa-Nur Kadın ve Zeynep-Ural ilişkileriyle dile getirir. Bu öyküyü sıradan bir aşkın anlatımından çıkarıp ilginç kılan iki önemli öge bulunmaktadır. Bunlardan ilki, gerilimi artıran tekin olmayan mekan ve kişiler ile bir alacakaranlık kuşağı yaratmakla sağlanmıştır. Tekinsizliğe yola açan, cinlerle insanları buluşturan, genç bir kızın âşık olduğu ancak kendisine ilgi göstermeyen bir genç ile mutlu bir yaşam sürme arzusudur. Tekinsizlikten çıkışta da yine bir aşkın itici gücü vardır. Ancak bu defa, bir cinin âşık olduğu kızın mutlu olması, çektiği sıkıntılardan kurtulması için gerçeği açığa çıkarma söz konusu olur. Aşk ve mutluluk ekseninde sıra dışı, gizemli bir dünyanın kapıları aralanır. Öyküyü farklı kılan ikinci önemli öge ise gotik öğelerle halk inanışları ve bunlara bağlı pratiklerin bir arada kullanılmış olmasıdır. Bu noktada öyküdeki gotik öğeler şöyle sıralanabilir: 1. Ural'ın ve Nur Kadın'ın gözlerinin normal bir gözden farklı, daha parlak, daha ışıltılı olması. Ayrıca Çakıl Sokak'ta yürürken Ural'ın yüzünün uzayıp çirkinleşmesi ve gözlerinin kızarıp alevler içinde kalması, kulaklarının sivrileşmesi, ellerinin üç parmaklı yamru yumru hali 2. Köyün yakınındaki Kızıltepe'de yaşananlar: a) Bir kedinin insan gibi konuşup köylü Raşit'in bu ıssız tepede tek başına duran karakeçiyi alıp götürmesine engel olması. Muhtarın "*Kedi konuşasımıştı işte canım, ecinni kedi suretinde çıkmış Kör Raşit'in karşısına!*" (s.164) diyerek cinlerin kılık değiştirerek görünme durumuna gönderme yapılması. b) Cin ile karşılaşan Raşit'in hemen dua etmeye başlaması ve Fatiha suresini okuduğunda kedinin yüzünün kısıldığını, ardından Ayete'l-Kürsi'yi okuduğunda ise kedinin kendini kayadan aşağı attığını söylemesi. c) Muhtarın köylerinin tekin olmadığını belirtmesi. d) Kedi kayadan yuvarlandıktan sonra evine dönen Raşit'in geceleyin jandarma kılığına giren üç cin tarafından evinden alınıp Kızıltepe'ye götürülmesi. e) Kızıltepe'de gündüz kedi kılığına girmiş olan ve Raşit'in okuduğu dualarla kötü bir halde bulunan cinin, diğer üç cine Raşit'in kendisine zarar verdiğini söylemesiyle birlikte Raşit'in yeniden Fatiha okuması ve jandarma kılığındaki cinlerin kavrulup küle dönüşmesi. f) Raşit'in diğer cini ise yine dua okumayı sürdürerek sakalından tutup yakalaması. (Bundan sonrası Raşit ile sakalından tuttuğu cin arasındakiler yarım kalır, anlatılmaz.) 3. Köy odasının ışığının Sehhat Ağa tarafından her zamankinden farklı olarak kızıl parıltılarla parlıyor olması. 4. Soğuk ve karlı bir kış gününde olmalarına ve park edileli hayli zaman olmasına karşın Ural ve Zeynep'in kullandıkları arabanın motorunun yeni park edilmiş gibi sıcak olması. 5. Nur Kadın'ın alışılmışın dışındaki siyah ve parlak saçları.

Öyküde yer alan halk inanışları ve çeşitli pratikler ise şunlardır: 1. Dilek ağacına bez bağlama 2. Cinlerle evlilik, 3. Cinlere karşı dua okuma ve dua okunduğunda onların kavrulup kül olması. Öyküde yer alan bu inanışların ne ölçüde geleneğe yakın olduğunu görmek için başta öyküye ad veren dilek ağacı olmak üzere söz konusu motiflerin geleneksel kültürde nasıl yaşadığına göz atmak gerekir. Araştırmalara göre,

“İnanç, bir kimsenin günlük yaşamını, davranışlarını etkileyen, başkalarından öğrenme yoluyla kazanılan düşünce varlığıdır. Onun edinilmesinde kişinin deneme yoluna sapması, geçerliliğini kendi yaşamasında geçen bir olayla tanınması gerekli değildir. İnanç denemedi, us kurallarına, mantık ilkelerine uygulamadan benimsenen, genel geçerliliğini yalnız başkalarından aktarılan olaylara, söylentilere borçlu olan bir düşünce ürünüdür. İnançların en genel, en yaygın olanları bile deneyle saptanamaz. Bütün inançlar kaynakları dışına çıktıkça, deney dışı, us dışı bir nitelik taşır.” (Eyüboğlu, 1974, 17).

Bu bağlamda da öykünün olay örgüsünün ana hareket noktasını dilek ağacına bez bağlama pratiğiyle adak adama oluşturmaktadır.

3. Gelenek Bağlamında *Güzay’ın Bin Dilek Ağacı*:

Öyküde dilek ağacına ulaşabilmek için bir çalıya adak adama durumu söz konusudur. Walter Burkert, bu dünyaya ait bir kişisel din biçimi olarak belirttiği adak adama uygulamasının “*hastalar, tehlike ve herhangi bir çaresizlik içinde olanlar ya da tam tersine rahata kavuşanlar*” tarafından tanrılara vaatlerde bulunularak ve genellikle de vaatlerini az çok değerli bağışlarla yerine getirme şeklinde tanımlar. Bu çok yaygın olan görünümün derinlemesine tartışılmadığını ifade eder. İlkçağ dünyasının çok ötesine uzanan bu uygulamanın bugün bile varlığını sürdürdüğüne dikkat çeker. Adak adamanın gelecekle başa çıkmanın önde gelen insanî yolu olarak görülebileceğini ve sözleşmeyle zamanın yönetilebilir kılındığını, insanın ruhsal çöküntünün kötürüm edici havasından çıkarak, geleceğin belirsizliklerine ‘eğer olursa’ kalıbını kazıdığını öne sürer. W. Burkert’e göre böylece mevcut bir kaygı ve üzüntüden kurtulmak için ya da başarı veya kazanca ulaşıldığında belirli ve koşullu bir feragatte bulunulacak ve daha büyük bir kazanç için büyük bir kayıp göze alınacaktır (1999, 31-33). Öyküye bakıldığında sevdiğine kavuşmak isteyen Aslı’nın bu uğurda adağına karşılık olarak vermeyi önerdiği şey, kendinden türeyen nesillere de bunu aktaracağını ve bir çeşit miras olarak aktarımını sağlayacağını vaat etmektedir. Kendi dileğinin yerine gelmesi adına çocuklarını, torunlarını belli bir yükün altına sokmaktan çekinmez. Öykünün ana düğümünü oluşturan da Zeynep’in bu yükten kurtulma arzusudur.

Dilek ağacına ulaşmak isteyenler gün doğmadan sabahın en erken saatlerinde, sabahın ilk ışıkları ile yola çıkmak zorundadır. Yapılacak eylemde gün doğmak üzere iken harekete geçilmesi Anadolu topraklarında binlerce yıl öncesinde yapıldığı öne sürülen çeşitli kutlamalarda ve ayinlerde de görülen bir uygulamadır. Bu konuda Vladislav Ardzinba, *Eskiçağ Anadolu Ayinleri ve Mitleri* adlı kitabında ilkçağların insanının çevresindeki doğa ve dünyayı insana ve kolektife özdeş olarak algıladığını söyler. Buradan hareketle genelde doğanın ve insanın kırılma dönemleriyle (baharla, sonbaharla vb, ayrıca doğumla, ergenlikle, ölümlle) bağlantılı olan belirli ayinleri yerine getirmek onlara göre doğada süregelen düzeni korumak ve zaman içinde insan ve bütün kolektifin yaşamını muhafaza etmek ve sürdürmek anlamına gelmektedir. Kral ve kraliçe yönetiminde yapılan bu bayram ve şenliklerde yapılan ayinin, yılın belli mevsimlerinde düzenlendiğini ve gün doğmadan şafak vakti sökerken görevlilerin sarayı açmalarıyla başladığını, ardından kralın saraydan çıkıp, özel bir mekana gidip orada yıkanıp özel ayin elbiseleri giymesiyse sürdürdüğünü belirtir. Burada sarayın açılması yeni günün doğuşunu sembolize ederken

kralın saraydan çıkışını da güneşin doğuşunu anlatan sembolik bir eylem olarak niteler (2010, 197). Öyküdeki pratik de binlerce yıllık geleneğe uygun bir biçimde ve sabah gün doğmadan Aslı'nın evden çıkışıyla başlar. Bu bir anlamda dilek ağacına ulaşmak isteyen kişinin hayatında yeni bir evrilmenin başlangıcıdır. Geleceğe dair iyi, güzel işler beklentisi de günün karanlıktan aydınlığa geçilen bir zaman dilimi ile başlar. Bu zaman dilimi aslında Anadolu'da binlerce yıldır yapılagelen birçok inanışın pratiğinde vardır. Bu yönüyle öykü Anadolu inanmalarının bir uzantısı görünümündedir. Öykü yazarlarının bu inanmaları ve pratiklerini bilinçli kullanmalarından çok, geleneğin kuşaktan kuşağa aktarımıyla kendine özgü kurallarının yaşanması sonucudur. Dilek ağacına gidilen yola çıkılan zamanın seçiminde şafak vaktinin yeni bir gün, yeni bir başlangıca varmayı vurgulayan arketipik bilgisinden çok, anlatı geleneğinin devamının etkili olduğu düşünülmektedir.

Öyküde dilek ağacına giden yolu bilen ve ancak istediği kişiyle bu bilgiyle paylaşan bir tek kişi vardır: Hatçaana. Her yıl belirli zamanlarda birçok kişinin talep etmesine rağmen Hatçaana dilek ağacına giden yolu ve bu yolda yapılması gerekenleri çok az sayıda kişi ile paylaşmaktadır. Dilek ağacına varmadan önce ve vardikten sonra yapılacaklar, öyküde kapsamlı şekilde verilirken söylenilecek sözlerden bazıları söylenmiş geri kalan sözler “kendisine ezberletilenleri söyledi” biçiminde değinilerek geçilmiştir. Bir çeşit büyü ve ayın görüntüsü çizen bu pratik de geleneğin ve toplumsal bilinçaltının bir uzantısı şeklindedir. Bilimin deneyimden, büyüün ise gelenekten doğduğunu öne süren B. Malinowski “*Bilim akılla yönlendirilir ve gözlemle düzeltilir, büyü her ikisiyle de ulaşılamayan mistik bir atmosferde var olur. Bilim herkese açıktır, tüm topluluğun ortak varlığıdır; büyü gizlidir, erginlenme törenleriyle öğretilir ve kalıtsal ardıllara ya da en azından özenle seçilmiş kişilere bırakılır.*” (2000, 10) demektedir. Dilek ağacı inanışı Anadolu'nun birçok yerinde görülen yaygın bir motiftir. Rıfat Araz'a göre ağaçla ilgili bu inançların ve pratiklerin aynı ve benzeri biçimlerini eski Türk inançlarında Yakut, Kırgız, Kazak, Başkurlarda da görmek mümkündür (1995, 59-60). Dolayısıyla aslında bu öykünün temel motiflerinden olan dilek ağacı veya bir ağaca bez bağlama pratiği Anadolu'nun ve Türklerin yaşadığı coğrafyaların birçoğunda görülen, kökü çok eskiye dayanan bir geleneğin yansımasıdır. Yaşar Kalafat'a göre dileklere ulaşabilmek için yapılan türbe ziyaretleri vb. pratikleri yapan kişi, başlangıçtaki inanışlarımızı yaşatmaya devam etmekte ve onlarla, geçmiş ve günümüz arasında bir manevi köprü, bir organik bütünlük bağı kurmaktadır (1995, 103). Mustafa Cemiloğlu ise Bursa dağ köylerinde Türkmen kültürü üzerine yaptığı araştırmanın “Yatır No: 30 Orman Mezarlığı Dedesi” başlıklı kısmında orman içindeki bir mezarlıkta bulunduğu için bu adla anılan bir yatır için “yaşlı ağaçlara çaput bağlama” pratiğinin yapıldığından söz etmektedir (2002, 148). Öte taraftan İslam araştırmalarının ise türbelere ve kutsal sayılan ağaçlara bez bağlama pratiği Türklerin Müslüman olmadan önce sahip oldukları ve kendileriyle birlikte İslam'a geçmiş olan hurafe ve batıl inanışlardandır (Çakan, 2007, 65). Bununla birlikte dilek ağacına çaput, bez bağlama pratiği Anadolu'nun kimi yerlerinde hala sürmektedir.* Benzer olarak Rıfat Araz da Harput yöresi üzerine yaptığı çalışmada Harput'un Hamidi

* Bkz. M. Öcal Oğuz, Seval Kasımoğlu, **Türkiye'de 2005 Yılında Yaşayan Geleneksel Kutlamalar**, Gazi Üniversitesi THBMER Yayını, s.49.

Köyünün Fırat Nehrine yakın olan doğu cephesinde yaklaşık olarak bir asırlık olduğu tahmin edilen bir ardıç ağacının gerek köy halkı gerekse civar köylerde yaşayanlarca kutsallaştırıldığı, genellikle kısır kadınlar tarafından ziyaret edildiği ve buna bez bağlanıp altına da bir miktar para bırakıldığını söyler (1995, 58). Ahmet Gökbel ise Anadolu Varsaklar'ı üzerine yaptığı araştırmada, hemen her yörede olduğu gibi Varsaklar'da da bazı ağaçların kutsal kabul edilen yerlerde bulunması nedeniyle üstün kabul edildiği ve çaput bağlanarak bunlardan medet umulduğunu söylemektedir (1998, 144). Harun Güngör'e göre de ağaçlara çaput ve bez bağlama inancı geleneksel Türk inanışları içinde oldukça yaygındır. Bu konuda Güngör "*Bir tür kansız kurban olarak da adlandırabileceğimiz bu inançta, insanlar çeşitli dilek ve isteklerinin yerine gelmesi amacı ile söz konusu bez ve çaputları kendi kutsal bildikleri ağaçlara bağlamaktadırlar. Burada ağaçlara bağlanılan bezler onu bağlayan kişinin vücudunun bir parçasını sembolize etmektedir. Yoksa onlar basit bez parçaları değildir.*" saptamasında bulunur (2007, 5).

Dilek ağacının yanı sıra cinlerle ilgili inanışlar da öyküde önemli bir yer tutar. Öyküde köy odasında toplananların anlattığı olayda Raşit'in cinleri kaçırmak için Kur'an'dan sureler okuduğu, böylece onlardan kurtulduğu bilgisi verilir. Yine Sehhat Ağa, ne olduğu tam söylenilmeyen ama yaratılışı ve davranışları itibariyle sıra dışı olan karısının yanında dua okumaz. Kur'an okuyacağı zaman karısından odadan çıkmasını ister. Kalafat'a göre cini kaçırmak ya da etkisiz hale getirmek için dua okuma inancı Kaşkayı Türkleri arasında da vardır ve gece su tulumunun başına cinlerin toplandığına inanılır. Gece tulumun başına gidilecekse önceden salâvat çekilip yollanır, böylece cinler kaçırılmış olur (2005, 34-35). Ancak İslamî kaynaklara bakıldığında Kur'an okunduğunda cinlerin yanıp kül olması, şekil değiştirmesi ve benzeri bilgiler yerine dua yoluyla cinlerden korunmadan söz edildiği görülmektedir.*

Öyküde Zeynep'in sevgilisi kendi mahvolacağını bilmesine karşın Zeynep'in kurtuluşu için sorunun çözülmesini ister görünmektedir. Bu da İslam inancındaki cinlerin bazısının iyi bazısının kötü olduğu görüşüne uygundur. Köyün yaşlısı Sehhat Ağa, Zeynep'in nişanlısının cin olduğunu anlamıştır ve dilek ağacına gidilirse bunun kendisi için iyi olmayacağı uyarısında da bulunur. Ancak burada bir bilinmezin açıklığa kavuşmasıyla aşkı uğruna fedakarlık bir arada verilir. Çelik'e göre "*Gül ile evlenme yani Cinlerle evlenme inancı ülkemizde de yaygındır. Ne var ki böyle bir olayı ispat etmek çok güçtür. Cinlerle evlendiğini (Gül de cin tâifesinden kabul edildiğinden o da buna dahildir) iddia eden kimseler de bunu ispat edememekteler, sadece bir iddiadan ibaret kalmaktadır. Onun için bu tür iddia sahiplerinin rûhi bir rahatsızlıkları olduğu akla gelmektedir.*" (2013, 106)

Güzay'ın Bin Dilek Ağacı adlı öykü, içinde barındırdığı olağanüstü durumlarla geleneksel halk öykücülüğüne belirli ölçüde bağlanır. Bir başka araştırmacıya göre ise,

"Genellikle aşk ve kahramanlık, bazen de iki konuyu birden işleyen halk hikâyeleri, XVI. Yüzyıldan itibaren Türk halk edebiyatı içinde görülmeye ve sevilmeye başlar. Halk hikâyelerinde, teşekkül ettikleri devrin tarihî hadiselerinin bazen aynı şekilde bazen de hikâye gerçekliği içinde yer aldığı görülür. Ancak genellikle kahramanın başından

* Bkz.: Ahmed b. Hanbel, Müsned, (tah.: Şuayib el-Arnâvut-Adil Mürşid ve dğr.), Müessesü'r-Risale, 2001, c. 35, s. 107.

geçmiş gibi görünen hadiselerin pek çoğunda olağanüstü motifler de rastlanmaktadır.” (Duymaz, 2001, 1)

Bu bağlamda *Güzay’ın Bin Dilek Ağacı* da içeriğindeki bir takım pratiklerle ve inanışlarla eski yaşantılarımızla günümüz dünyası arasında manevi bir köprü kurma işlevini görmektedir. Bu öyküyü diğer tekinsiz öykülerden ayıran yönü de burada ortaya çıkmaktadır. Anadolu insanının binlerce yıllık inanışları ile günümüz modern dünyasında var olmaya çalışan bireyin karanlık yönü bir arada işlenir. Öyküde Ural ve Zeynep’in sonunun ne olduğu açıkça söylemez ve okura bırakılır. Ancak geçmişten gelen bir çeşit aile mirası şeklinde Zeynep’in dünyasını derinden etkileyen bir ruhsal yaranın sağaltımında sıra dışı, toplumca kötü bilinen, kötücül bir karakter olan Ural’ın yardımı; iyi ile kötünün, karanlık ile aydınlığın birlikteliğini ama en çok da alacakaranlığın olumlu olabilecek yönünü gözler önüne sermesi bakımından ilginçtir.

4. Sonuç:

Cinlerin varlığına ve bir şekilde insanoğlunun yaşamını etkilediğine diğer İlahî dinlerde* ve farklı kültürlerde de inanılmaktadır. Ancak farklı kültürlerde dilek ağacı ve cinlere dair inanışları da irdelemek, çalışmanın sınırlarını aşacağından bu alan kapsam dışı tutulmuştur. Bu çalışmada geleneğin izleri sürülürken Türk Halk inanışlarının bu öyküde nasıl yer bulduğu konusu temel alınmıştır. Anadolu halk kültüründe dilek ağacına bez bağlama pratiği vardır. Ancak dilek ağacına gidilen yolda karanlık, bilinmez, kötücül bir varlığa adak adama, yapılması beklenen iyilik için bu varlığa bir diyet ödeme yenidir. Cinlerin insanlara musallat olmaları, onları rahatsız etmeleri, kötü ve iyi cinlerin varlığı halk arasında bilinen, yaygın inanışlardandır. İnsanlarla cinlerin evliliği ise varlığı genellikle bir yakınının yakınının başından geçmiş şeklinde anlatılan, ispatlanamayan ama var olduğuna inanılan bir durumdur. Cinlerden kaçınmak, korunmak gerektiği, ıssız yerlerde dolaşmaması gerektiği vb. inanışlar halk arasında yaşadığı biçimiyle bu öyküde işlenmiştir. Öykünün sonunda bir cin olduğunu öğrendiğimiz Ural’ın başlangıçta son derece sevimli, çekici, sevgilisinin derdine çare bulmaya çalışan genç bir adam olarak çizilmesi, Lefkereliler ile cinler üzerine konuşurken takındığı alaycı tavır ve en sonunda kendi zarar göreceğini bildiği halde Zeynep’in dilek ağacına gitmesine yardım etmesi, onu geleneksel anlatıdan uzaklaştırıp modernize ederken bir yandan da sıradanlıktan çıkarmıştır. Bu öyküde üzerinde durulması gereken iki önemli durum vardır: İlk olarak dilek ağacı, tek başına dilekleri gerçekleştirme gibi bir özelliğe sahip değildir. *Güzay’ın bin dilek ağacı* ismiyle bir tek yerde ve özel bir ağaç olarak bildirilen dilek ağacının dilekleri gerçekleştirebilmesi doğaüstü ve kötü bir varlığa bağlıdır. İkinci olarak ise varlığına inanılan ama ispatlanamayan bir güç olarak cin, ete kemiğe bürünmüş ve somut bir karakter olarak, bütün benliği ile öykünün gerçek kişilerinden biri olmuştur. Bu yönleriyle öykü, geleneksel anlatıdan uzaklaşır ve olağanüstü varlıklar ve sıra dışı durumlar gerçeklik kazanır. *Güzay’ın Bin Dilek Ağacı* adlı öyküyü de acabi’l-mahlukat ya da Gulyabani anlatılarından ayıran da bu gerçeklik duygusudur.

* Bkz.: Erbaş, Ali (1998). *Melekler Âlemi/ İlahi Dinlerde Melek İnanç*, İstanbul: Nun Yayıncılık.

KAYNAKÇA

- Araz, R. (1995). Harput'ta Eski Türk İnançları ve Hekimliği. Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yay.
- Ardzinba, V. (2010). **Eskiçağ Anadolu Ayinleri ve Mitleri**. Çev.: Orhan Uravelli (Redaksiyon: Dr. Derya Yılmaz). Ankara: Kafkas Bilimsel Araştırma Merkezi ve Yayıncılık İşletmesi.
- Aytaç, P. (2011). **Realist Halk Hikâyelerinden Tayyazâde Hikâyesi ile Hançerli Hanım Hikâyesi Üzerine Bir Tahlil Denemesi**. Ankara: Berikan Yayınevi.
- Burkert, W. (1999). **İlkçağ Gizem Tapıları**. Çev.: Bahadır Sina Şener. Ankara: İmge Kitabevi.
- Cemiloğlu, M. (2002). **Bursa Dağ Köylerinde Türkmen Kültürü**. Bursa: Uludağ Üniversitesi Yay.
- Çakan, İ. L. (2007). **Hurâfeler ve Batıl İnanışlar**. İstanbul: Rağbet Yayınları.
- Çelik, A. (2013). **İslâm'ın Kabul ve Reddettiği Halk İnançları (2. Baskı)**. İstanbul: Beyan Yayınları.
- Duymaz, A. (2001). **Kerem ile Ash Hikâyesi Üzerinde Mukayeseli Bir Araştırma**. Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Ekici, M. (2006). "Türk Sözlü Geleneğinde Anlatıcılar ve Anlatmalar Arasındaki İlişkiye Art Zamanlı (Diyakronik) ve Eş Zamanlı (Senkronik) Bir Bakış". **Mitten Meddaha Türk Halk Anlatıları Uluslararası Sempozyum Bildirileri**. Yayına Hazırlayan: M. Öcal Oğuz, Tuba Saltık Özkan. Ankara: Gazi Üniversitesi THBMER Yayını.
- Eyüboğlu, İ.Z. (1974). **Anadolu İnançları**. İstanbul: Koza Yay.
- Gökbel, A. (1998). **Anadolu Varsaklarında İnanç ve Adetler**. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yay.
- Güngör, H. (2007). "Geleneksel Türk Dininden Anadolu'ya Taşınanlar". **Yaşayan Eski Türk İnançları Bilgi Şöleni: Bildiriler**. Ankara: Öncü Basımevi.
- Kalafat, Y. (1995). **Doğu Anadolu'da Eski Türk İnançlarının İzleri**. Ankara: Atatürk Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yay.
- Kalafat, Y. (2005). **Balkanlardan Uluğ Türkistan'a Türk Halk İnançları II**. Ankara: Babil Yayıncılık.
- Malinowski, B. (2000). **Büyü, Bilim ve Din (2. baskı)**. İstanbul: Kabalıcı Yayınevi.
- Oğuz, Öcal (1994). **Yozgat'ta Halk Şairliğinin Dünü ve Bugünü**. Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Öğüt-Eker, G. (2006). "Gelenek Haline Gelen Modernite Bağlamında Mit ve Medya". **Mitten Meddaha Türk Halk Anlatıları Uluslararası Sempozyum Bildirileri**. Yayına Hazırlayan: M. Öcal Oğuz, Tuba Saltık Özkan. Ankara: Gazi Üniversitesi THBMER Yayını.
- Örnek, S. V. (2000). **Türk Halkbilimi (2. Baskı)**. Ankara: Kültür Bakanlığı.

Öz

Güzay'ın Bin Dilek Ağacı'nda Geleneğin İzleri

Edebiyat ile içinde doğduğu kültür arasında kuvvetli bir bağ vardır. Sanatı, edebiyatı ve sanatçıyı içinde yaşadığı kültürden ayrı düşünmek hayli zordur. Bu nedenle edebî ürünler, halkbilime ilişkin zengin bir malzeme içeren, toplumbilimlerin yararlanabileceği önemli kaynaklardır. Edebiyatın üzerinde durulması gereken bir başka yönü de kimi zaman gelenekten yararlanmasıdır. Bu çalışmanın hareket noktasını da edebî kültür ile halk kültürü arasındaki bağ oluşturmaktadır. Işın Beril Tetik, Ayşegül Nergis, Demokan Atasoy, Koray Günyaşar, Galip Dursun, Kayra “Keri” Küpçü isimli altı yazarın altı öyküsünden oluşan ve ilginç bir kitap olan *Anadolu Korku Öyküleri*, son dönem Türk öykücülüğü içinde farklı tarzıyla dikkati çekmektedir. Issız mekanlarda sıra dışı insanlar, olaylar veya durumların anlatıldığı bu öykülerde korku ve gizem önemli öğelerdir. Ancak bir başka önemli öğe de halk inançlarıdır. Anadolu insanının korkuları, inançları ve bunlara ilişkin pratikleri modern öykünün imkanları içinde farklı bir bakışla ele alınır. Bu çalışmada halk inançları ile modern anlatıyı birleştirerek, yeniden yorumlayan Galip Dursun'un *Güzay'ın Bin Dilek Ağacı* adlı öyküsü, geleneksel öğeleri ele alış tarzı itibarıyla irdelenecektir. Öyküde halk inançlarının ve pratiklerinin gelenekle benzeyen ve ayrılan yönleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar sözcükler: Anadolu Korku Öyküleri, Galip Dursun, dilek ağacı, cin

Abstract

The Tradition Traces in Güzay's Thousand Wishing Tree

There is a strong relation between literature and culture which literature was born into. It is really hard to think that we can isolate art, literature and artist from the culture they live in. Because of this reason, literary works are important sources that contain a rich material for folklore and sociology can benefit from. Another aspect which should be emphasized in the literature is that it sometimes benefits from tradition. The relation between the literary culture and folk culture creates the starting point of this study. *Anadolu Korku Öyküleri* (Anatolian Fear Stories), which is consist of Işın Beril Tetik, Ayşegül Nergis, Demokan Atasoy, Koray Günyaşar, Galip Dursun, Kayra “Keri” Küpçü named six authors' six stories and which is an interesting book, draws attention to the last term Turkish stories with its different style. Fear and mystery are important elements in those stories where odd people, events or circumstances in uninhabitant areas are narrated. But another important item is the beliefs of society. Fears and beliefs of Anatolian people and their pratics, are regarded another aspect in terms of facilities of modern story. With this study, the story *Güzay'ın Bin Dilek Ağacı* (*Güzay's Thousand Wishing Tree*) by Galip Dursun, which reinterpretes the beliefs of society and modern expressions by combining them, will be studied in aspects of traditional components he uses. Similar and differing aspects of tradition and belief of society and their pratics will be emphasized in the story.

Keywords: Anadolu Korku Öyküleri, Galip Dursun, wishing tree, gin